

Стенографски дневник

НА

51. заседание

Петък, 21 март 1947 г.

(Открито в 15 ч. 35 м.)

Председателствувал подпредседателят д-р Пенчо Костурков. Секретари: Йордан Чобанов и Рада Ноева.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

Съобщения:	Стр.	Говорили:	Стр.
Отпуски	885	Никола Петков	885
Питания	885	Коста Лулчев	887
По дневния ред:		М-р Димо Казасов	888
Питания от народните представители Никола Петков и Коста Лулчев относно спирането на в. „Народно земеделско знаме“ и в. „Свободен народ“. (Отговор от м-ра на информацията и изкуствата)	885	Законопроект за бюджета на държавата за 1947 бюджетна година. (Първо четене — разискване)	893
		Говорил: Пеко Таков	893
		Дневен ред за следващото заседание	896

Председателствувал д-р Пенчо Костурков. (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: д-р Александър Бонкин, Али Бекиров, Ана Розенберг, Анастасия Василева, Ангел Димитров, Андрей Михайлов, Андрей Пенев, х. Атанас Попов, Билал Мурадов, д-р Борис Ненов, Борис Бонев, Борис Чанджиев, Борис Николов, Борис Стефанов, Борис Томов, Васил Павурджиев, Васил Василев, Васил Мавриков, Васил Христов, Венера Клиничарова, Витко Цветков, Гани Радев, Георги Хълчев, Георги Божилков, Георги Връбчев, Георги Григоров, Георги Желев, Горан Ангелов, Грудн Атанасов, д-р Димитър Хаджиев, Димитър Греков, Доню Минчев, Дончо Досев, Дочо Шипков, Жейка Хардалова, Живко Живков, Запрян Джонгов, Иван Текемски, Иван Василев, Иван Димитров, Иван Златев, Иван Попов, Иван Делев, Иван Чонос, Иван Рангелов, Иван Стойков, Илия Добрев, Кирил Пешев, Костадин Русинев, Костадин Велев, Кочо Бонев, Крум Славов, Крум Кюлявков, Кръстю Георгиев, Лалю Ганчев, Лалю Ширков, Любен Боянов, Любен Гумеров, Макра Гюлева, Манахил Вълков, Марин Маринов, Мата Гюркеджиева, Младен Големански, Мустафа Юмеров, Никола Разлоганов, Никола Колев, Никола Стаев, Никола Палагачев, Нинко Петков, Нинко Стефанов, Пелю Пеловски, Петко Декон, Петко Лалов, Петър Атанасов, Петър Запрянков, Петър Ковачев, Петър Пергелов, Петър Русев, Петър Янчев, Рада Ноева, Раденко Видински, Ранчо Кемечеджиев, Сава Дълбоков, Спаска Воленичарска, Станка Христова, Станю Василев, Станю Стаев, Стефан Ковачев, Стефан Цанов, Стойне Лисийски, Стоян Гюров, Стоян Павлов, Тано Цолов, Тачо Даскалов, Тодор Гичев, Тодор Живков, Хафиз Генджев, Христо Гюлеметов, Христо Калайджиев, Цанко Григоров, Цоло Кръстев, Юсеин Шолев, Яна Георгиева, Янко Атанасов, Янчо Деведжиев и Янко Димитров)

Председателството е разрешило отпуск на следните г-да народни представители: Ангел Държански — 2 дена, Асен Стамболийски — 1 ден, Борис Чанджиев — 2 дена, Вяра Македонска — 2 дена, Георги Григоров — 1 ден, Георги М. Георгиев — 1 ден, Димитър Панайотов — 1 ден, Диню Тодоров — 1 ден, Йордан Костов — 1 ден, Къню Вълков — 1 ден, Милан Димов — 2 дена, Петко Благос — 1 ден, Петко Д. Петков — 1 ден, Ранчо Кемечеджиев — 1 ден, Сабри Мехмедов — 1 ден, Тодор Драганов — 1 ден, Христо Джонджоров — 1 ден, Александър Ковачев — 2 дена, Борис Бонев — 1 ден, Васил Мавриков — 1 ден, Кочо Бонев — 1 ден, Любен Боянов — 1 ден, Минчо Минчев — 1 ден, Тодор Янакиев — 1 ден, Янко Атанасов — 2 дена, д-р Йордан Чернев — 1 ден, Петър Янчев — 1 ден, Ганю Златинов — 1 ден, Георги Хълчев — 1 ден, д-р Пенчо Николаев — 8 дни, Тачо Даскалов — 7 дни, Кръстю Николов — 1 ден, Ниню Петков — 1 ден, Петър Бабаков — 8 дни, Сребро Иванов — 1 ден, Иван Христов Тодоров — 1 ден, Младен Миков — 1 ден и Христо Г. Илиев — 1 ден.

Освен това поискали са отпуск следните народни представители, които са използвали досега предвидения отпуск по празник. За да им се разреши исканият отпуск, нужно е съгласието на Народното събрание.

Народният представител Боню Митев иска 1 ден отпуск. Който са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Крум Кюлявков иска 20 дни отпуск по болест. Представя медицинско свидетелство. Който са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Стефан Цанов иска 60 дни отпуск по болест. Представя медицинско свидетелство. Който са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Титко Черноколев иска 18 дни отпуск по болест. Който са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народната представителка Яна Георгиева Манева иска 30 дни отпуск по болест. Който са съгласни да й се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Атанас Атанасов Николов иска 2 дена отпуск. Който са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Ангел Иванов Коев иска 1 ден отпуск. Който са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Председателството съобщава, че е постъпило питане от народния представител Кочо Бонев относно нападенията на клуба на градската земеделска дружба — Никола Петков в гр. Нова Загора. Постъпило е също питане от народния представител Спас Найденов относно нападенията на директора на земеделското училище в гр. Кнежа.

Тези питання са отправени: първото до министър-председателя, второто до министъра на земеделието и държавните имоти. Преписи от тях ще се връчат на г-да министрите, за да отговорят.

Постъпило е също питане от народния представител Коста Лулчев относно конфискуването и спирането на в. „Свободен народ“.

Това питане е изпратено на г-н министъра на информацията и изкуствата, който ще отговори в днешното заседание.

Преди да пристъпим към дневния ред, ще бъдат разгледани питаннята на народните представители Никола Петков и Коста Лулчев.

Първо, ще бъде разгледано питането на народния представител г-н Никола Петков.

Има думата народният представител г-н Никола Петков, за да развие питането си.

Никола Петков (ЗНП): (От трибуната. Посрещнат със силни ръкоплескания от опозицията. Оживление всред мнозинството) (Чете) „Г-н министър-председателю! Г-н министърът на информацията с писмо, подписано лично от него, без номер и дата, съобщава, че въз основа на чл. 8, буква „а“, от закона за печата спира в. „Народно земеделско знаме“.

Г-н министърът на информацията не посочва никакви конкретни данни, с което да установи твърдението си, „че в. „Народно земеделско знаме“ с измислени твърдения иска да внесе страх у българския селянин, да смути неговата стопанска дейност и да му внуши, че правителството взема отрицателно отношение към неговия труд, за да го опълчи срещу паричната реформа, която има предназначението да защити труда изобщо и селския специално“.

Това твърдение на г-н министъра на информацията е съвършено невярно.

Органът на Българския земеделски народен съюз.

Един от земеделците: Зеленият.

Никола Петков (ЗНП): ... в „Народно земеделско знаме“ (Ръкоплекания от опозицията) е бил, е и ще бъде защитник на свободите, правата и интересите на българските граждани (Ръкоплекания и възгласи „Вярно!“ от опозицията) и специално на българския селянин. (Ръкоплекания от опозицията) Защитата на интересите на българския селянин е основата на идеологията на Българския земеделски народен съюз. (Ръкоплекания и възгласи „Да живее!“ от опозицията)

Всички статии на в. „Народно земеделско знаме“ са израз на тая идеология и нямат никакъв класов или съсловен характер. Такава е и статията „Паричната реформа и българският селяк“, обнародвана във в. „Народно земеделско знаме“ от 11 март 1947 г. Най-доброто доказателство, че тая статия е една обективна критика на наредбата № 21 на Българската народна банка, одобрена с постановление № 1 на Министерския съвет, от 6 март 1947 г., е фактът, че г-н министърът на финансите след публикуването на тая статия направи изявления, че на българския селянин ще се даде възможност да използва направените принудително влогове за нуждите на земеделската си работа.

Толкова повече, че досега нито вие, г-н министър-председателю, нито г-н министърът на финансите не счетохте за нужно дори да информирате Великото народно събрание за същността на наредбата № 21, нито да обясните причините за издаването ѝ, нито да изясните целите на тая наредба, която е едно явно нарушение на чл. 47 от конституцията, защото с нея се постановява отсрочка на частните и юридически лица за задълженията им от 7 до 31 март 1947 г. — материя, по която е компетентно само Великото народно събрание, щом то заседава. (Ръкоплекания от опозицията)

Решението за спиране на в. „Народно земеделско знаме“ не може да не е взето с Ваше знание и одобрение, г-н министър-председателю, при все че в писмото на г-н министъра на информацията се казва, че е взето лично от него въз основа на чл. 8, буква „а“, от закона за печата, а не от Министерския съвет.

Още на 31 януари 1947 г. в заседанието на комисията по Министерството на външните работи лично вие, г-н министър-председателю, се закахихте, че ще спрете в. „Народно земеделско знаме“, и то завинаги.

От опозицията: Позор!

Един от мнозинството: И то трябва да стане!

Никола Петков (ЗНП): Направете го! Вие имате силата, но ще поемете отговорността за последствията пред българския народ (Ръкоплекания и гласове „Вярно!“ от опозицията), както и ние я поемаме.

Райко Дамянов (к): За вестниците на реакцията ще носим отговорност!

Един от мнозинството: Предатели!

Вълко Червенков (к): Предателите няма да търпим!

Никола Петков (ЗНП): Предатели сте вие, защото сте живели в чужда държава, не аз. (Ръкоплекания от опозицията и гласове: „Вярно!“) Вие, господине, който имате единственото качество да сте зет на основоположника на Отечественния фронт, никакво друго качество нямате, вие сте зет на Георги Димитров само. Вие за българския народ нямате право да говорите. Вие не сте живели тук.

Райко Дамянов (к): Не се е ползвал с покровителството на фашистите.

Вълко Червенков (к): (Към Никола Петков) Вие ще замълчите!

Никола Петков (ЗНП): Аз мога да замълча. Не се боя! (Ръкоплекания от опозицията)

От мнозинството: Ей-й-й!

Вълко Червенков (к): Вие ще замълчите, защото Вашата риза е крива.

Никола Петков (ЗНП): Вие сте чужд храненик.

Райко Дамянов (к): Знаем ти куража къде е!

Никола Петков (ЗНП): Хей там ми е куражът — в българския народ, представен там. (Сочи опозицията. Смях сред мнозинството)

Димитър Георгиев (к): Кочо Варела!

Никола Петков (ЗНП): Кочо Варела струва повече от тебе, господине, без да те познавам, защото е честен български селяк и добър агроном. (Ръкоплекания от опозицията)

Димитър Георгиев (к): Зашто е чернобосаджия. Вие служите на чужди интереси! От един дол древки сте!

Никола Петков (ЗНП): Няма да ме уплашите!

Димитър Георгиев (к): Ти не се уплаши да продадеш съвестта си!

Никола Петков (ЗНП): (Чете) „Спирането на в. „Народно земеделско знаме“ ...

Райко Дамянов (к): Бягате.

Никола Петков (ЗНП): Бягате вие през граница, а не аз. (Ръкоплекания от опозицията) Вашите шефове бягат през граница.

Райко Дамянов (к): Тези, които покровителствуваш, фашистите — те стояха тук.

Никола Петков (ЗНП): Селяните на гърба си ви носеха на 9 юни.

Райко Дамянов (к): Кого покровителствуваш?

Никола Петков (ЗНП): Вашите шефове бягаха.

Райко Дамянов (к): В своя, приятелска страна сме отишли

Никола Петков (ЗНП): В никаква приятелска страна, а сте отишли да ви хранят и да си спасите кожата!

Райко Дамянов (к): При свои приятели сме отишли, в своя родина.

Никола Петков (ЗНП): Нямах друга родина, освен България.

Райко Дамянов (к): В своя приятелска родина, защото ви дава покровителство.

Никола Петков (ЗНП): Приятелска родина няма. Има една единствена родина.

Един от мнозинството: (Към Никола Петков) Къде е твоята родина?

Райко Дамянов (к): Гемето къде е?

Никола Петков (ЗНП): Гемето вие сте го пуснали да излезе с разрешение на Съюзническата контролна комисия и на г-н Антон Югов.

Стоян Попов (к): Тебе няма да те пуснем. Да знаеш това!

Никола Петков (ЗНП): Тук ме стоя, но вие като видите утре зор, пак ще бягате през границата!

Райко Дамянов (к): Защо трепериш?

Никола Петков (ЗНП): Не треперя от тебе.

Един от мнозинството: От българския народ трепериш.

Никола Петков (ЗНП): (Чете) „Спирането на в. „Народно земеделско знаме“ е една от мерките, с които вие искате да установите в страната системата на еднопартийния режим, като липавате българските граждани от основните им свободи, на първо място от свободата на печата, която е майка на всички свободи. Българският народ не ще позволи никому да отнеме свободите му. ... (Ръкоплекания от опозицията)

Един от мнозинството: На такъв предатели като вас няма да позволи.

Никола Петков (ЗНП): ... за които се е боил дълги години и е дал толкова скъпи жертви. (Ръкоплекания от опозицията) Изпълнявайки дълга си на народен изборник, позволявам си да ви запitam, г-н министър-председателю, и ви моля да ми отговорите:

1. Не мислите ли, г-н министър-председателю, че със спирането на в. „Народно земеделско знаме“ потъпкате една от най-ценните свободи на българския народ — свободата на печата? (Ръкоплекания от опозицията)

Райко Дамянов (к): Нанася се удар на реакцията.

Стеля Благоева (к): На печата на реакцията.

Никола Петков (ЗНП): 2. Не мислите ли, че спирането на в. „Народно земеделско знаме“ днес, когато бъдещето на България зависи от предателството и демократичността на управлението ѝ. ... (Ръкоплекания от опозицията)

От мнозинството: А-а-а!

Никола Петков (ЗНП): ... и от начина, по който това управление гарантира правата и свободите на българските граждани, тая мярка ще увреди интересите на България, и

3. Не намирате ли за необходимо, в името на тия интереси, да отмените веднага мярката на г-н министъра на информацията за сп

ране на в. „Народно земеделско знаме“ за десет дни и да разрешите излизането му?“ (Бурни ръкоплескания от опозицията)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Има думата народният представител г-н Коста Лулчев да прочете питането си.

Коста Лулчев (сЛ): (От трибуната. Посрещнат с ръкоплескания от опозицията и ожилване от мнозинството) Г-да народни представители! И моето питане, отправено до г-н министъра на информацията, се отнася до спирането на един вестник — до спирането на в. „Свободен народ“.

Един от мнозинството: Ти разпространяваш фалшиви речи.

Коста Лулчев (сЛ): Може би не е случайно, че двата вестника на двете опозиционни групи се спират едновременно.

Райко Дамянов (к): Не е случайно, защото сте си разпасали пояса.

Коста Лулчев (сЛ): Може би на някого е потребно в този важен за българския народ момент, българският народ да не чуе истината по събитията, които стават. (Ръкоплескания от опозицията) Може би на някого е потребно да бъде скрита тази истина.

Пеко Таков (к): За да предателствувате!

Коста Лулчев (сЛ): Никой повече не уврежда интересите на България и на българския народ от този, който постъпва така. (Ръкоплескания от опозицията) Защото ако вестниците излизат, всички ще могат да кажат свободно мнението си и българският народ и българските граждани ще могат да преценят кое е правото и кое не, и кое е истината и кое не. Но когато вестниците са спрени, тогава тръгва мълвата и тази мълва вие не можете да спрете вече никогата. (Ръкоплескания от опозицията. Възбуждения се мнозинството) А мълвата, както знаете, преувеличава повече, отколкото всички допускат.

Райко Дамянов (к): Защо се вълнуваш от това?

Коста Лулчев (сЛ): Г-да народни представители! В. „Свободен народ“, брой 58, на 14 март т. г. рано сутринта беше конфискуван от органи на милицията. (Възбуждения от мнозинството) Никой не казва по чия заповед и по чие нареждане става това. Дори когато един ежедневник се спира и се конфискува, този, който дава заповедта, не счита за нужно да уведоми редакцията на вестника защо го спира...

Един от опозицията: И министър Казасов не знае. Той е фигурант!

Коста Лулчев (сЛ): ... и кой е този, който спира един ежедневник!

Райко Дамянов (к): Ти много добре знаеш защо.

Един от мнозинството: Г-н председателю! Защо не си чете питането?

Коста Лулчев (сЛ): На 15, т. е. на другия ден, от Министерството на информацията се получава писмо, с което се обяснява не защо е спрян в. „Свободен народ“, не защо е конфискуван, а се обяснява и се нарежда, че в. „Народ“ се спира за един ден.

Един от мнозинството: Вестник „Народ“ не е спрян.

Коста Лулчев (сЛ): Вестник „Свободен народ“ — за свободен народ е думата, защото за поробен народ никой не се грижи. (Ръкоплескания от опозицията)

С писмо № 956, от 13 март т. г., получено на 14 март, Министерството на информацията и изкуствата съобщава на редакцията на вестника, че в. „Свободен народ“ се спира за един ден, защото — паде в писмото на г-н министъра на информацията — с взетото си отношение към предприетата от правителството акция за обмяна на паричните знаци, вестникът е прокарал тенденция от естество да увреди общодържавните интереси на Народната република и да създадат настроения вредни за обществения ред в страната.

Нито дума за конфискуването на вестника.

Райко Дамянов (к): Не заслужава.

Коста Лулчев (сЛ): На 15 март, на другия ден, също така органи на милицията се явяват в редакцията и конфискуват втория брой вече, без да считат за необходимо да кажат по чия заповед и защо. И едва на 17 март в редакцията се получава писмо от Министерството на информацията, с което вече съобщават какво става и защо става. Ето това писмо: (Чете) „Съобщава Ви се, че се спира за един брой излизането на вестника Ви, въз основа на чл. 8-а от закона за печата, за това, че през последните дни с взетото отношение към предприетата от правителството обмяна на паричните знаци вестникът е прокарал тенденция от естество да се увреди общодържавните интереси на Народната република и да се създадат настроения вредни за обществения ред в страната. Така, вестникът е предал явно тенденциозно станалия инцидент

пред френската легация, за който българските власти и народната милиция не носят никаква отговорност.“ — Френското правителство носи отговорност! — „С начина, по който във вестника е предаден този инцидент, се цели явно да се унижи националното достоинство на страната и да се смутят отношенията на нашата държава с чужди правителства.“

От мнозинството: Вярно е!

Израел Майер (к): Не сте ли съгласни с това?

Коста Лулчев (сЛ): „Все във връзка с прилагането мярката на правителството за обмяна на паричните знаци, в. „Свободен народ“ предаде тенденциозно и с явна умишъл инцидента, предизвикан от опозицията в днешното заседание на Великото народно събрание.“

Петър Божинов (зНП): Да не разбере българският народ какво е станало.

Коста Лулчев (сЛ): Моля, моля. — И по-нататък: (Чете) „Спирайки за един брой в. „Свободен народ“, предупреждава се главният редактор на вестника, че ако вестникът продължава да нарушава основните положения на закона за печата, ще бъдат приложени останалите санкции, предвидени в същия закон.“

Имам намерение да опровергам всичките твърдения на това писмо.

От мнозинството: Не можеш.

Коста Лулчев (сЛ): Не е истина, че в. „Свободен народ“ е изложил интересите на България, ...

Владимир Арнаудов (р): Всеки ден ги излага и подло, и мръсно.

Коста Лулчев (сЛ): ... че е предизвикал смут и че е причина за разваляне отношенията на България с която и да е друга държава. (Ръкоплескания от опозицията)

Асен Паянтов (зНП): (Казва нещо на Владимир Арнаудов)

Владимир Арнаудов (р): От кога правиш обществена политика, бе предател такъв! Келеш с келеш!

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Владимир Арнаудов (р): Чорбаджия с чорбаджия! Той ще ми прави бележка. Недей си отваря устата, защото ще ти ги затворят Тип с тип!

Асен Паянтов (зНП): Леке такова! Подлец!

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Владимир Арнаудов (р): Аз ще те оправя тебе, аз ще ти изнеса кирливите ризи. На всички ще ги изнеса, не само на тебе. На тебе ти плащат, идют с идют!

Коста Лулчев (сЛ): Истината по този въпрос е следната. В. „Свободен народ“ даде всичките официални нареждания по обмяната на банкнотите. Това е истината. Истината е, че в. „Свободен народ“ даде официалното обяснение на френската легация за станалия инцидент.

Георги Чанков (к): А обясненията на българското правителство не даде.

Коста Лулчев (сЛ): Не бързайте, защото ще влетите.

Райко Дамянов (к): Ти много бързаш.

Коста Лулчев (сЛ): Истината е, че в. „Свободен народ“ предаде официалното съобщение на френската легация за станалия там инцидент. Кой е причина за инцидента, за това има тук хора, които ще кажат.

Един от опозицията: Министър Югов.

Коста Лулчев (сЛ): И ние ще искаме този въпрос да бъде изяснен, има ли отговорност или няма отговорност и кой предизвика този инцидент, за да се стигне дотам, че търговските преговори в Франция да бъдат прекратени, преустановени и български журналисти от Франция да бъдат изгонени. (Ръкоплескания от опозицията)

Един от мнозинството: Това не е вярно.

Коста Лулчев (сЛ): Истината е след това, че в. „Свободен народ“ даде опровержението на Българската телеграфна агенция на другия ден.

Георги Чанков (к): Ама на другия ден.

Коста Лулчев (сЛ): Тогава дойде то, на другия ден.

Георги Чанков (к): Но най-напред на чуждите държави.

Коста Лулчев (сЛ): Вие не знаете как върви, как е редът. — Истината е следователно, че в „Свободен народ“ се отнесе най-коректно. Не може да искате повече от един ежедневник — да даде обяснения на едната страна и да даде опровержението на другата страна. Какво повече искате от това? Ето защо в „Народ“ не е извършил тия нарушения, за които министърът на информацията го наказва.

Но има един интересен факт. Писмото на г-н министра на информацията е с дата 13 март. Инцидентът в Народното събрание става на 13 март след обед. В „Свободен народ“ изложи инцидента в броя си от 14 март, а писмото на министра на информацията пише на 13 март за писаното на 14 март във в. „Свободен народ“ за инцидента. Следователно трябва да допускате, че министърът на информацията е знаел какво ще стане и какво ще пишем на 14 март, за да излезе предварително да го опровергава! (Ръкоплескания от опозицията)

За да видите какво е отношението на в. „Свободен народ“ към мярката на правителството за обмяната на паричните знаци, ...

Петко Кунин (к): Кажете в коя легация си смени парите?

Коста Лулчев (сЛ): ... аз ще ви прочитам само следното от в. „Свободен народ“: (Чете) „Ние не знаем какво в подробности е станало и как се е стигнало до деликатното състояние на напнатост, но ако някои лица, които и да са те, са проявили безтактност в действия и думи, те трябва да понесат отговорностите за това и да не стават причина за отегчаване положението на страната ни и за създаване на лоши чувства към народа ни.“

И по-нататък: „Нашите пожелания са, станалите инциденти да имат каквито и да е трайни последици и да не се идва до репресалии от считаните се засегнати страни. Бързо действие в това отношение от правителството се налага.“

Ето какво е отношението към инцидента. Ние искаме да кажем, че инцидентът не е дело на българското правителство и ние трябва да разберете това. Ако нещо е станало, станало е от отделен орган на властта и държавата и тоя орган на властта и държавата трябва да понесе наказание. (Ръкоплескания от опозицията)

Един от опозицията: Милиционерът е по-важен от правителството.

Коста Лулчев (сЛ): (Чете) „Въпросът с предприетата крута финансово мярка не е само партийен и правителствен, а засяга цялото население. Затова трябва да се предотвратят всякакви възможности за паника и смущения, които могат да причинят неочаквани злини за стопанските устои на държавата. Налага се българските граждани да запазят и проявят дисциплина, за да не се отегчава и без това тежкото положение. Безразсъдните прояви от рода на тия, на които столицата стана свидетел през изтеклите два дни, не ще донесат никому полза.“ И най-после в. „Свободен народ“ казва: (Чете) „Въпреки отрицателното ни отношение спрямо употребеното от правителството средство за финансово стабилизиране, ние отправяме апел към българския народ да понесе със спокойствие и дисциплина неизбежните тежки моменти. Всеки според силите си трябва да изпълни дълга си.“

Ето какво казваме ние по обмяната. Ако тая мярка на правителството е внесла смут в средите на българските граждани, причината не е фактът, че за това е писано във вестниците, а е самата мярка и начинът на проследяването на тая мярка. (Ръкоплескания от опозицията) Правителството, което предприе една таква важна мярка, не пожела да се обясни и не се е обяснило и до този момент пред българския народ какво цели с тая мярка и докато тая мярка ще се простре. Днес даже се пише: Народната банка обсъжда начина, по който ще трябва да се гарантират средствата на българските земеделски стопани.

Министър д-р Иван Стефанов: Това не е вярно, г-н Лулчев. Абсолютно невярно твърдение от Ваша страна.

Коста Лулчев (сЛ): Днес вашите вестници съобщават това.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни) Съгласно правилник: имате още две минути.

Коста Лулчев (сЛ): Вярно е твърдението, че вие не казахте на българския народ какво искате с тая мярка.

Министър д-р Иван Стефанов: Също невярно.

Коста Лулчев (сЛ): Вие първоначално казахте на българския народ, че на всеки гражданин ще дадете само по 2,000 лв., и това е, което внесе смут. Вие казахте, че ще блокирате влоговете, и това е, което внесе смут, а не това, което писахме ние. (Ръкоплескания от опозицията)

Ето защо ние смятаме, че наказанието на в. „Свободен народ“ е един произвол от страна на информацията, защото в. „Народ“ е само изпълнил своя дълг и ние искаме, и аз искам министърът на информацията да отговори: кой е наредил да бъдат конфискувани броеве 58 и 59 от 14 и 15 март т. г. на в. „Свободен народ“ и защо са конфискувани тия броеве?

Искам също така министърът на информацията да отговори: не вярва ли, че във времето, което сега преживява българският народ, спирането на един ежедневник, орган на една законно съществуваща партия, и потъпкването на свободата на печата не само ще допринесе нищо за успокояване на българските граждани, и

тъй доста смутени от известни мерки на правителството, а обратното, ще засилват тоя смут и ще създадат недоволство ...

Един от мнозинството: Нечистите съвести са гузни.

Коста Лулчев (сЛ): ... и че трябва въобще да се спре тая практика да се конфискуват и спират вестниците на опозиционните групи, защото са поддържали мнение не напълно сходно с това на правителството, и че именно това отношение към опозиционния печат излага кредита и престижа на страната както във вън, така и вътре, и не мислите ли да наредите веднага да бъде вдигнато запрещението на в. „Свободен народ“, за да може той да изпълни своята задача? (Ръкоплескания от опозицията)

Ето какво искаме ние от министра на информацията.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни) Времето Ви изтече, свършвайте.

Коста Лулчев (сЛ): Време е вече да преставем да си служим с изключителни закони и да гарантираме свободата на печата, осветена от нашата конституция. (Ръкоплескания от опозицията)

Райко Дамянов (к): Никога няма да престанем да се борим против реакцията.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Има думата г-н министърът на информацията.

Министър Димо Казасов: (От трибуната. Посрещнат с ръкоплескания от мнозинството и възражения от опозицията) Г-жи и г-да народни представители! Вие чухте питанието, които отправиха народните представители Никола Петков и Лулчев. Което е общо в тия питання, то е твърдението, че не са посочени никакви съображения в отправените им писма за причините, които са продикували спирането на техните вестници. Фактът на това тяхно твърдение показва, че те съзнават, че имз основания, въз основа на съществуващите закони, държавната власт да спре по известни съображения техните вестници (Възражения от опозицията), но че тия съображения не са били посочени в писмата, които министерството е отпратило до тях.

Един от опозицията: Това е диалектика.

Никола Петков (зНП): „По какви причини“ е казано в питането.

Министър Димо Казасов: Вие казвате, г-н Петков: (Чете) „Г-н министърът на информацията не посочва никакви данни, с които да установи твърдението си, че в. „Народно земеделско знаме“ е измислени твърдения иска да внесе страх у българския селянин, да смути неговата стопанска дейност и да му внуши, че правителството вземамо отрицателно отношение към неговия труд, за да го оплъчи срещу паричната реформа, която има предизначението да защити труда изобщо и селския специално.“

Същият елемент се съдържа и в питането на г-н Коста Лулчев: (Чете) „Твърденията на Министерството на информацията за в. „Свободен народ“ са неверни. Не отговаря на истината и твърдението, че „Свободен народ“ е поместил тенденциозни статии, целящи да компрометират обмяната на банкнотите и да изложат претъпяния и вътрешния свят народния кредит.“

Тия пасажки от питанятия на двамата народни представители показват, че те по същество чувствуват, че държавната власт може по тия съображения да спре вестниците, но тия съображения не са били верни. Ако биха били верни твърденията на Министерството на информацията, то тогава, не ще съмнение, се явява целесъобразно спирането на тия вестници. Това е смисълът на вашите две твърдения.

Един от опозицията: Това е софистика, г-н министре.

Никола Петков (зНП): Това е жонгльорство. Това са Ваши твърдения. Цитират се пасажки от Вашето писмо.

Министър Димо Казасов: Вярно ли е, че действително не са били известни съображенията, поради които министерството е предприело тия мерки? В писмото, отправено до главния редактор на в. „Народно земеделско знаме“, от 12 март, ...

Един от опозицията: Под кой номер?

Министър Димо Казасов: ... № 267, се казва следното: (Чете) „В брой 19, от 27 януари т. г., в рубриката „Всекому заслуженото“ Вие по един кождо произвол, толкова и престъпен начин твърдите, че българският лев в сравнение с 1937 г. бил обезценен 50 до 60 пъти.“

Министър д-р Иван Стефанов: Истина ли е това?

Министър Димо Казасов: Писано ли е това в „Народно земеделско знаме“?

Един от опозицията: Вярно ли цитирате?

Министър Димо Казасов: Писали ли сте това?

Никола Петков (зНП): В законопроектите се изтъква като мотив обезценяването на българския лев.

Министър д-р Иван Стефанов: 50 пъти ли се казва или колко?

Никола Петков (ЗНП): Не е важно.

Министър д-р Иван Стефанов: Тъкмо това е важното.

Никола Петков (ЗНП): Кажете Вие колко пъти, като сте професор?

Министър д-р Иван Стефанов: Казвал съм го много пъти. И вашият професор да го каже.

Рангел Даскалов (ЗНП): (Казва нещо)

Министър Антон Югов: Ти ще даваш акъл на хората, разбойник такъв!

Министър Димо Казасов: (Чете) „В същата рубрика на брой 45 от 26 февруари, тълкувайки съвършено превратно една реч на министъра на индустрията, в която става и дума за българския лев, вадите произволно заключения е...“

Министър Антон Югов: (Към Рангел Даскалов) Народен съд трябва да те съди тебе! (Ръкоплескания от мнозинството)

Цветан Максимов (ЗНП): Народен съд не се знае кого ще съди.

Вълко Червенков (к): Има и други съдилища.

Райко Дамянов (к): Той ще трябва да отиде там скоро.

Министър Антон Югов: (Към Рангел Даскалов) Ти ще даваш акъл!

Министър Димо Казасов: (Чете) „В същата рубрика на брой 45 от 26 февруари, тълкувайки съвършено превратно една реч на министъра на индустрията, в която не става и дума за българския лев, вадите произволно заключения...“

Министър Антон Югов: Народът ще си каже думата. Вие ще има да видите какво ще каже народът. (Ръкоплескания от мнозинството)

Кирил Попов (ЗНП): Г-н Югов! Нас милицията съди, а вас народът ще съди! (Ръкоплескания от опозицията)

Министър Антон Югов: Милицията само респектира провокаторите, предателите, именно такива като вас. (Ръкоплескания от мнозинството) И точно това е предназначението на милицията. Вие трябва да разберете един път загинало едно престъпление у нас неказано няма да се оставят. (Гласове „Браво!“ и силни ръкоплескания от мнозинството. Възбуждения от опозицията)

Петър Божинов (ЗНП): Дочо Христов по същия начин говореше.

Министър Антон Югов: Седи там!

Министър Димо Казасов: „... вадите произволно заключения, че, според министъра, българският лев бил обезценен 20 пъти. В редица статии вие взехте едно с нищо немотивирано отрицателно отношение към общонародните акции за спестовността и за провеждане на двегодишния стопански план.“

В броя си от 11 март т. г. в статията „Паричната реформа и българският селяк“ вие, в пълно противоречие с издадените официални наредби и направените изявления от министъра на финансите, твърдите, че паричната реформа носела пълно обедняване и обезпаричаване на българския селянин...“

Един от опозицията: Това е вярно.

Министър Димо Казасов: „... който ще трябвало да преживее 5—6 месеца само с 2.000 лв., докато всички останали категории на обществото — чиновници и работници, били поставени при съвсем други условия.“

Райко Дамянов (к): Това е вярно, ама за кабаретните.

Министър Димо Казасов: Не подлежи на никакво съмнение, че в вашите изцяло измислени твърдения вие искате да всеете страх в българския селянин, да смутите неговата стопанска дейност и да му внушите, че правителството взема отрицателно отношение към неговия труд, за да го опълчи срещу паричната реформа, която има предназначението да защити труда изобщо и селския специално.

Вие отлично знаете, че с нищо досега не сте били възпепяствувани да критикувате правителството когато, колкото и както искате и в тази област вие сте имали и вие ще имате неограничена свобода на действие.

Никола Петков (ЗНП): На книга. Кажете колко пъти е спаран вестникът!

Министър Димо Казасов: „Но вие нямате право да атакувате националния кредит и да подбивате стойността и престижа на националната монета ту с фалшива, ту с никакви доводи. Силата на българския лев — това е силата на българския народ (Възбуждения от опозицията) и всеки, който посяга на тази сила, посяга върху съществуването на самия народ (Ръкоплескания от мнозинството),“

посяга върху националния кредит и устоите на народното стопанство.

Във връзка с едно твърдение на вашия вестник от 1946 г., че българският лев бил съвършено обезценен, аз ви направих лично съответните предупреждения и привлякох вниманието ви върху разрушителната дейност, която вършите с подобни произволни, лекомислени и престъжни твърдения. (Възбуждения от опозицията)

Вие извинихте станалото с грешките на вашите помощници и обещахте да вземете мерки, тези грешки да не се повтарят. Вие не само че не удържахте обещанието си, но оттогава и до днес повтаряте няколкократно тия грешки преднамерено и съзнателно, за което, въз основа чл. 8-а от закона за печата, спирам вашия вестник „Народно земеделско знаме“, начиная от 13 т. м. до 23 сщия месец включително.“ (Ръкоплескания от мнозинството)

Райко Дамянов (к): Трябва да се продължи срокът!

Цветан Максимов (ЗНП): Недей защитава Димо Казасов. Той няма любовта на народа.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Министър Антон Югов: (Към Цветан Максимов) Ти много ще има да видиш още.

Министър Димо Казасов: Г-н Лулчев в своето питане, както и в няколко думи, които съпроводиха това питане, поиска да убеди Народното събрание, че в „Свободен народ“ не само че с нищо не е ставал паричната обмяна, но напротив, давашки място широко на всички нареждания, които идат от Министерството на финансите, и давашки дори — както той се опита да цитира един текст от тяхна статия — кредит на тия мерки, в същност е подпомагал провеждането на тази парична реформа.

Какво говорят фактите? Вестник „Свободен народ“...

Един от опозицията: Срам го е да гледа опозицията! (Министърът говори полуобърнат наляво, с гръб към опозицията)

Димитър Котев (к): Гнус го е, а не го е срам!

Министър Димо Казасов: Вестник „Свободен народ“, брой 53 от 8 март казва: „Изведнъж вчера народът остана пред една нова мярка от естество да обърка из основи понятията на гражданите за стойността на парите. За пръв път в историята на нашата държава се прилага едно такова средство за заздравяване на държавните финанси. Трябва наистина положението да е било крайно критично...“ (Възбуждения от опозицията)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Министър Димо Казасов: „... за да се реши правителството на подобна инициатива, стопанските, политическите и психологическите последствия на която могат далеч да надхвърлят и изненадат предвижданията на авторите й.“

В брой 54 от 9 март се казва: „Отрицателното отношение към управляващите партии ич неодобрението на техните опити за спасяване на държавата от финансов и стопански крах“ — държавата се намирала пред държавен и стопански крах — ...“

Коста Лулчев (сЛ): Ама така като карате, много естествено, ще я докарате дотам.

Министър Димо Казасов: Това не е ли подбиване кредита на народното стопанство? Това не е ли разпространяване по цял свят, че българският народен кредит се намирал пред пълен крах? Може ли да се смята, че едно подобно твърдение не попада под санкции, които законът за печата предвижда?

Георги Михайлов Добрев (к): Затвор, затвор ще трябва да има за такива!

Министър Димо Казасов: „... не бива да играят роля, когато се поставят на карта интересите на цял народ.“

По-нататък. В същия брой на същата страница четем следното. (Възбуждения от опозицията) „Опасностите от това подлагане на стопанството на ограничения са големи. защото доверията към парите се нарушава, създава се неоправдан страх за съдбата на бъдещите спестявания. Това опасение е реално и се вижда от суматохата, създадена на пазара...“

Д-р Георги Петков (ЗНП): Слезте долу в излизните, там ще видите какво става.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Министър Димо Казасов: Аз слушах с пълно мълчание питането. Уважавайте себе си, за да чуете отговора, който искате. Аз не чувствавам никаква обязаност да ви дам тоя отговор, защото съм го дал в писмата. Вие го искате, но нямате нито интерес, нито търпение да чуете нещата, които ви изобличават по един документален начин, неподлежащ на никакво съмнение.

Един от опозицията: Кажете за колко стотин хиляди лева сте купили бижута от Братя Коцени? На този въпрос отговорете, защото ямаме факти.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Министър Димо Казасов: На махленски подмятания не отговарям. (Ръкоплескания от мнозинството) Откак съществувам аз, нито мизе ръце, нито ръцете на моята съпруга са видели златни пръстени.

Георги Михайлов Добрев (к): Той (Сочи един от опозицията) е убит на своя сурей и има присъда за 10 години. (Гласове „Позор!“ и ръкоплескания от мнозинството)

Министър Димо Казасов: По-нататък в „Свободен народ“, брой 56, от 12 март 1947 г., пише . . . (Пререкания между мнозинството и опозицията. Голяма глъчка)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Силно звъни)

Димитър Цветков (ЗНП): Един от убийците на Стамболийски е той (Сочи министър Димо Казасов. Ръкоплескания от опозицията и гласове „Позор!“)

Министър Димо Казасов: Онези (Сочи социалдемократите — К. Лулчев) са близо до вас. Питайте ги тях. Десет души са при вас. (Глъчката продължава. Някои от опозицията са станали прави)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Продължително звъни. Към опозицията) Права ви предупреждение. Ако продължавате така, ще бъдете принуден да приложите правилника, да искам вашето изключване.

Коста Лулчев (сЛ): Димо Казасов беше изключен от партията за участието му в преврата на 9 юни 1923 г.

Един от опозицията: Това е светотатство, шом той (Сочи министър Димо Казасов) може да бъде търпан тук!

Министър Димо Казасов: Г-да народни представители! Желая да отговоря на едно твърдение на Коста Лулчев, че съм бил изключен от тяхната партия. На 1926 г., вярно е, аз бях изключен от тяхната партия. Но за какво? Заради туй защото аз посочих с документи фантастичните хонорари, които Кръстю Пастухов е вземал от кооперация „Напред“, без да има право да взема. (Гласове „Позор!“ и ръкоплескания от мнозинството) Партията на Кръстю Пастухов не госмия да ме изключи на 9 юни. На 9 юни аз си сложих оставката — тя не я прие. Преди септемврийските събития аз си сложих повторно оставката пред Централния комитет по съображения, че не бива една работническа партия да участва във властта в момент на такива събития. Централният комитет не ми прие оставката.

Коста Лулчев (сЛ): Когато беше възможно да се свика първият конгрес на партията, той беше изключен от конгреса. Това е истината.

Министър Димо Казасов: Моя личен грях е този, че аз плащам данък, тежък данък на партийната привързаност и на партийната дисциплина и не тръгнах по указанията на своята съвест и на своето съзнание.

А защо партията през септемврийските събития не прие моята оставка и не позволи да се открие министерска криза? Заради туй, защото тя беше контрактувала 50 депутатски мандата на м. септември. И за тия 50 депутатски мандата тя остана на власт и през септемврийските събития. (Възражения от опозицията) И чак след като взе 40-те мандата, тогава на м. февруари Централният комитет взе решение да напусна правителството. Аз го напуснах 15 минути след като бе взето решението. Защо? Защото на Кръстю Пастухов отказаха да дадат портфейла на Министерството на правосъдието. (Ръкоплескания от мнозинството)

А в 1925 г. двата конгреса, редовният и извънредният, санкционираха участието на партията в правителството и ме избрах за член на Централния комитет. И на 1924 г. и на 1925 г., когато имаше случай за една обществена санкция на партията, те не наложиха санкция. Те ми наложиха санкция за грабежите, които аз посочих, че се вършат с кооперация „Напред“ от лидерите на тази партия. (Гласове „Позор!“ и ръкоплескания от мнозинството) И не стигна това. Излъгах Втория интернационал. В един доклад на тяхната партия фигурира фалшивото твърдение, че на 1926 г. аз съм бил изключен за участие в 9 юни, когато резолюцията от 1926 г. говори за изключването ми поради борбата срещу кооперация „Напред“, продиктувана от креховските хонорари на Кръстю Пастухов. Това е истината. (Възражения от опозицията) Всичко туй е документи. Дайте отчетите на вашата партия.

Минчо Драндаревски (ЗНП): И все пак Вие сте убиец на Александър Стамболийски! (Глъчка)

Министър Димо Казасов: И още нещо. Когато се разгънаха септемврийските събития . . . (Пререкания. Глъчката продължава)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Силно звъни)

Цветан Максимов (ЗНП): Вие убихте Александър Стамболийски!

Министър Димо Казасов: На моите ръце няма капка кръв. Всякога гледам с открито чело.

Чакайте, още нещо има да ви кажа. Когато се разгънаха септемврийските събития и аз потърсих въпроса пред Централния комитет за изтеглянето от домовете на граждани в Самоков, в Пазарджик, в Пловдив, тия господа (Сочи социалдемократите — К. Лулчев) замлъкнаха, нищо не направиха. Аз и Петър Тодоров сами, во своя инициатива, си поднесохме оставките в Министерския съ-

вет с мотивировката, че ако не престанат тия екзекуции, ние напускаме правителството, независимо от поведението, което партията ще вземе. Това е истината. И недейте злоупотребява с моето мълчание, защото аз имам документи за това в тия документи не са мои, тия документи лежат във вашите отчети, подписани от вашите секретар-касиери, от вашия Централен комитет. (Възражения от опозицията) Да прочетем тия документи, да прочетем отчетите на вашия управителен съвет, за да видим, кой е кум и кой сват. Вие сте днес там, където бяхте и на 9 юни, и на септември. (Гласове „Позор!“ и ръкоплескания от мнозинството)

Министър Антон Югов: Само с тая разлика, че сега втори 9 юни няма да има. Ще им преседне!

Недялко Атанасов (ЗНП): (Към министър Антон Югов) И тебе ще те изправим наравно с Цанков.

Вълко Червенков (к): Ще ви съдим по-рано.

Министър Димо Казасов: И когато след 9 юни бяха почнали да пушат някои от арестуваните, това беше Кръстю Пастухов, който писа във в. „Епоха“: „Пушат ги! Как смеят да ги пушат?“ (Гласове „Позор!“ и ръкоплескания от мнозинството)

Коста Лулчев (сЛ): Кой написа статията „Бонапартизъм“?

Министър Димо Казасов: Аз, срещу мегаломанията на Кръстю Пастухов.

Коста Лулчев (сЛ): Няма да се униш.

Министър Димо Казасов: По-нататък в „Свободен народ“ в брой 56 от 12 март пише: „Предприетите мерки за паричната обмяна най-тежко ще засегнат бедните и дребни спестители, ще засегнат ония, които през десетки години с честен труд и икономии са събрали по 50, 100 и 200 хиляди лева и сега им се блокират. Те няма да имат свободата да разполагат с тях, както пожелаят и както техните културни и стопански нужди в даден момент им позволяват.“

А фактите ще установят, че три четвърти от гражданите и селяните, които са обменяли старите банкноти, не са имали повече от 20.000 лв., че три четвърти от обменителите са обменяли по 2, 4, 5, 20 хиляди лева и само 0.5 са обменяли банкноти над тези суми, които ви посочих

Кого защитава в „Свободен народ“, когато пише това?

Димитър Цветков (ЗНП): Кажете, в Спестовната каса колко милиарди спестени пари има и чии са тия спестявания? Какви са тия приказки на изуз?

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни) Права ви последно предупреждение!

Министър Димо Казасов: Няколко цитати от „Народно земеделско знаме“, за да може Народното събрание само да разсъди дали предприетата спрямо този вестник мярка е съвсем безосновна и с нищо немотивирана.

Вестник „Народно земеделско знаме“, брой 54 от 9 март, пише: . . .

Йордан Русев (ЗНП): Министърът на финансите да каже, колко пари са обменени.

Министър Димо Казасов: . . . „С обмяната на парите у нас се цели именно да се блокират тези спестявания принудително“ — Защо? — „за да се използват за кредитиране на държавните мероприятия“.

Димитър Цветков (ЗНП): И това ли не е вярно?

Никола Петков (ЗНП): Не е ли това целта?

Министър Димо Казасов: „Българският селянин не печели всеки месец редовно заплата“ — което е вярно — „а добива доходи при реколтата и само в малък размер от скотовъдството по текущи начини“.

Никола Петков (ЗНП): Вчера министърът на финансите го каза това нещо.

Министър Димо Казасов: „Когато му се вземат пет месеца преди реколтата разполагаемите пари и му се оставят 2.000 лв. на глава, това значи, че той е третиран многократно по-зле, отколкото работническото, физическо и умствено.“ . . .

От опозицията: Точно така.

Министър Димо Казасов: . . . „което впрочем не е нова, нито случайна работна последица.“

С тези 2.000 лв., които се оставят на селянина, той трябва да закупи семена за пролетния посев, трябва да заплати работна ръка за оран, разриване, обработване на интензивните култури и т. н. С тях той трябва да купи торове, които струват по 42 лв. килограм, ако е зеленчукар, да плати наем, ако няма достатъчно собствена земя, и да изхрани семейството си.

Една подобна игра със селската съдба обаче не ще мине незабелязана. Нему ще се държат митинги с агитки и хумористични

разяснения, но той ще запомни, че в ранна пролет, когато се намира в най-бедствено положение, когато няма никакви резерви, защото всичко е дал, било доброволно, било по наредба, за нуждите на държавата, последната идва и му взема паричния доход след като е взела натуралния му и му оставя до новата реколта 2.000 лв. на глава — до новата реколта му остават 2.000 лв., значи 5—6 месеца. — „Той ще се запита също така, каква нужда налагаше да го хвърлят в положно бедствие, каква катастрофа е надвигнала над родината му и ще остане в недоумение, като прочете убедителните обяснения, които дава министърът на финансите. После ще погледне какви данъци са му определили по новия закон за данъка върху общия доход, ще погледне дайте хиляди лева, които му се дават и за преживяване, и за оборотен капитал, и за всичко останало, па ще си тегли заключението.“

Димитър Цветков (ЗНП): Да се сърдите за това на вярба № 21 и на министър Стефанов.

Министър Димо Казасов: Г-да народни представители и народни представители! Ако ние имаме не този закон, с който днес упражняваме средства, които биха попречили за всяване смут в обществото, а имаме французкия закон за печата, на свободолобиво Франция, ние ще прочетем следното. Чл. 12 от французкия закон за печата от 1936 г. гласи: „Издателят е длъжен да помести безплатно в началото на най-близкия номер на вестника или списанието всички опровержения, които му бъдат изпратени от един орган на публична власт, отнасящи се до действия, свързани с неговата функция на един член на правителството, отнасящи се до действия на неговото ведомство или на правителството, които действия са били неточно предадени от казаните вестник или списание.“

Ако ние имаме в нашия закон за печата чл. 12, ограничителния чл. 12 от французкия закон за печата от 1936 г., взлите вестници трябваше да бъдат пълни само с опроверженията на лъжките, които изнасят по отношение действията на публичната власт. Ние в това отношение не сме ни с нищо попречили. (Ръкоплескания от мнозинството. Възражения от опозицията)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Министър Антон Югов: Това трябва да стане.

Райко Дамянов (к): Това именно трябва да се задължат — да опровергават лъжките.

Коста Лулчев (сЛ): Преди всичко властта трябва да пази закон.

Министър Антон Югов: Такъв бандитизъм няма да позволим. Ти претендираш да си стар политик, ама си изкуфлял гласа. (Гласове „Браво!“ и ръкоплескания от мнозинството) Достатъчно ви се позволи да си разпашате пояса. Няма да го бъде тъй нещо, г-н Лулчев! (Ръкоплескания от мнозинството) Трябва да разберете — няма да го позволим!

Коста Лулчев (сЛ): Българският народ няма да позволи на вас да си разпашвате пояса.

Министър Антон Югов: Народът ли? Нямаш нищо общо ти с народа! Известен пищикомандаджия си ти! На кого ще се представляваш тук за представител на народа? Какво общо имаш ти с народа? (Ръкоплескания от мнозинството)

Коста Лулчев (сЛ): Не може никой да Ви конкурира!

Министър Антон Югов: Разберете веднаж загина, че в тази страна има закони, които ще трябва всеки да ги спазва. (Ръкоплескания от мнозинството) Няма да ви се позволи с престъпна агитация да тровите душата на българския народ — няма да ви се позволи това! (Ръкоплескания от мнозинството)

Коста Лулчев (сЛ): По вашите закони 22 души паднаха убити през изборите. (Пререкания. Глъчка)

Министър Антон Югов: Видели сте убити! Когато падаха убити, ти спокойно си седеше в къщи. Плъх такъв! Това е истината. Ти ще разправяш за терор, за преследвания! (Ръкоплескания от мнозинството) Къде беше на 9 септември ти, аз? Къде тук, пред народа. Известен дърт плъх си ти! (Ръкоплескания от мнозинството) Къде беше ти да говориш за свобода, когато нашият народ се избиваше? Сега ще говориш за свобода! Ех, ти!

Коста Лулчев (сЛ): Ще те питаме ти къде си бил. Отговорности има.

Министър Антон Югов: Представете си вие, че свобода означавало разпашване на пояса, разюзданост. А, няма го майстора, г-н Лулчев! Няма да го бъде това нещо! (Ръкоплескания от мнозинството)

Коста Лулчев (сЛ): Една власт се е разпуснала, но българският народ ще я постави на мястото ѝ!

Министър Антон Югов: Власт твърда, опираща се на народа. (Гласове „Браво!“ и продължителни ръкоплескания от мнозинството) И ако смятате да следвате пътищата на Гемето, трябва предварително да ви кажа: криво си правите сметката. Такъв урок ще получите, че ще помните докато сте живи! (Ръкоплескания от мнозинството)

Коста Лулчев (сЛ): (Възражения)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Силно звъни)

Вълко Червенков (к): (Към председателстващия д-р Пенчо Костурков) За непристойно поведение Коста Лулчев да се изключи!

Един от опозицията: Да живее свободата!

Министър Антон Югов: Свободата е за народа, а не за престъпниците, не за бандитите. (Гласове „Браво!“ и ръкоплескания от мнозинството) В нито една културна страна на престъпниците не се дава свобода. Престъпниците са в затворите. Това е. (Ръкоплескания от мнозинството)

Коста Лулчев (сЛ): И все пак народът ще извоюва своята свобода и въпреки вас, и против вас.

Министър Антон Югов: Народът знае как си извоюва свободата, а не ти, дърто браздато плашило! Народът е, който има дълбоки рани в тялото си, а не ти, който цял живот си се хранител, по разните тъмни кюшенца. Ти ще говориш за свобода!

Коста Лулчев (сЛ): Не те е срам!

Вълко Червенков (к): За непристойно поведение да се изключи Коста Лулчев от заседанието! Къде се намира, ти си е разпасал пояса? Народът! Вас народът ще ви даде да разберете! Ще замлъкнете! (Ръкоплескания от мнозинството)

Петър Сърбински (ЗНП): (Възражения)

Вълко Червенков (к): Сърбински! Ще се видим с тебе. Не се обаждай само. Народ и свобода! Ще видим! (Глъчката продължава)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Силно звъни) Г-н Лулчев! За последен път Ви предупреждавам! Не може да прекъсвате така!

Никола Петков (ЗНП): Защо не правите забележка на министъра, който предизвиква и нарича един народен представител „изкуфля гласа“? Как може такава нещо!

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Предупреждавам Ви, г-н Петков! Правилникът повелява да не прекъсвате, когато министърът отговаря на питане.

Никола Петков (ЗНП): Оня господин (Сочи министър Антон Югов) с къдравата коса прекъсва.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Предупреждавам Ви за втори път, г-н Петков!

Министър Антон Югов: Седни там, стари рентнерино! Гузна ти е съвестта!

Министър Димо Казасов: Мярката, предприета от правителството със спирането на двата вестника...

Министър Антон Югов: Това е защита на народната власт. (Възражения от опозицията)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Силно звъни) Последно предупреждение Ви правя.

Министър Димо Казасов: Нищо ново не казвате.

Никола Петков (ЗНП): Истината е вечна!

Министър Димо Казасов: На 17 ноември 1932 г. правителството на тъй наречения „Народен блок“, в състава на което учествуваха, както знаете, покрай другите: действителният шеф на народните представители отдалсно Димитър Гичев, бай Георги Йооданов и Вергил Димов, внесе в XXIII обикновено Народно събрание законопроект за печата. В мотивите на този законопроект четем следните редове: (Чете) „Изработен с участието на най-компетентните по предмета наши правници, този законопроект, по своите основни положения и концепции, е един от най-либералните между всички съществували днес закони по печата.“

Стоян Кърлов (ЗНП): Кой вестник спряха тогава?

Министър Димо Казасов: Какъв е законът за печата на господата отдалсно? Чл. 32 от него гласи: (Чете) „Който чрез печата разгласява неверни сведения, които могат да повлияят вредно на курса на националната монета, държавните ценни книжа, на цените на предметите от първа необходимост, или на кредитна на държавата, изказва се със строг тъмничен затвор до 3 години и глоба до 50.000 лв.“

Никола Петков (ЗНП): Но чрез съд.

Министър Димо Казасов: (Чете) „Чл. 15. Разпространението на печатни произведения, с които се извършва едно от престъпленията, предвидени в членовете 31, 32 и 41 от този закон — а членът който аз ви цитирах е чл. 32 — се забранява.“

„Забраната се състои в изземване на печатното произведение, където и да се намери то. Изземването може да бъде съпроводено с запечатване на набора, плочите, клишетата и филмите.“

Петко Стоянов (нез): Но чрез съд, а не чрез твоята власт.

Министър Антон Югов: Г-н Стоянов! Вие навярно си спомняте колко наши редактори се изпращаха по разните краища на България. Съд ли имаше за тях? През блоквото време беше това. Кажете, колко редактори има, които да са изпратени някъде за тези мръсотии, които се хвърлят върху нашата народна власт и върху челога на нашия народ. (Ръкоплескания от мнозинството. Възражения от опозицията) Кажете ги, кои са?

Един от опозицията: Има. В концентрационните лагери.

Никола Петков (ЗНП): Значи, 9 септември направихме, за да вършим същата работа ли?

Министър Антон Югов: (Към опозицията) За Кръстю Пастухов говорите. За него ли плачете вие? Ясно е. (Глъчка)

Един от опозицията: За него протестираме.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Силно звъни) Тишина!

Министър Димо Казасов: Има и чл. 59, който пояснява как става спирането на разпространението.

Министър Антон Югов: От един дол дренки сте. (Възражения от опозицията)

Министър Димо Казасов: Чл. 59 гласи: (Чете) „Когато чрез печатното произведение се извършва едно от престъпленията, изброени в чл. 15, разпространението на печатното произведение се спира и последното се изземва по заповед на прокурора.“

Коста Лулчев (сЛ): Тая история не ви оправдава.

Министър Димо Казасов: (Продължава речта) „До издаване на такава заповед, полицията взема мерки да спре разпространението му.“

Следователно всичките ония мерки, които са предприети срещу двата опозиционни вестника, не надизат извън рамките на мерките, които господата отлясно са очертали в едно специално законоположение отпреди 16 години. (Възражения от опозицията)

Никола Петков (ЗНП): Революционерът Димо Казасов! (Глъчката продължава. Шум.)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Силно звъни)

Министър Димо Казасов: Аз не искам да се спирам на другите въпроси, защото те са известни. Въпросът наглед не е тъй маловажен, както на някои би могъл да се стори. Касае се за писания вестник, тенденциозни, целени да внесат смут в народното стопанство, да подбият кредита на националната монета, да компрометират една предприета мярка, за обмяната на банкнотите, а не се касае за неща, които са казани.

Г-н Лулчев казва: „Когато вестниците са спрени, тръгва мълвата!“ Нещастieto не е там, нещастieto е на друго място, а именно, не вестниците на г-н Лулчев разпространяват злокачествена, зловерна, имаща гибелни отражения — биха могли да имат гибелни отражения — върху националния кредит мълва. Кой пише в тия вестници, кой е редакторът на тия вестници? Не е една случайност — това са двама народни представители, и нещо повече, това са двама шефове на две политически организации. Всеки е в първото си да предложи, че всичко опова, което се пише в тия вестници, носи марката на една безукоризнена гражданска и политическа отговорност; че то е претеглено, че то не е нищо по-малко от една чиста, безукоризнена истина. И един от шефовете на тези политически организации е и бивш подпредседател на Министерския съвет. Кого бихте могли да убедите, че тези хора чрез писанията в своите вестници не казват чистата, непорочна истина? И какви средства могат да се вземат, освен тези, които правителството взе?

Вестникът на г-н Лулчев бе спрян на 13-ти. Явно е, че вестникът излезе на 14-ти, но ние на 13-ти получихме съобщение за съдържанието на вестника. Нека не бъде чудно на г-н Лулчев и на г-н Петков, че такива съобщения ние можем да получим. Вероятно смутената съвест на някои от техните добри съдружници се е разколебала, когато е прочела тези текстове. И ние счетохме за потребно още в същия момент, преди те да разпространят злокачествените, неотговарящи на фактите и в пълно противоречие с дадените от г-н министъра на финансите...

Коста Лулчев (сЛ): Той вчера призна, че са в негова полза.

Министър Димо Казасов: ... нареждания и декларации, да спрем разпространението на тези злокачествени, престъпни според нас, писания, които могат да имат непоправими отражения върху състоянието на нашето народно стопанство.

Това, че ние сме узнали по-рано, не е никакъв грях. Задача на властта е да предотврати известни престъпления. И на другия ден, когато г-н Лулчев по телефона пожела да чуе, извън дадените му в писмото обяснения, причините за спирането на неговия вестник, аз му казах, че ако те повторят това, което са писали във вестника, на другия ден, ще знаат, че санкциите ще последват автоматически. Г-н Лулчев казва: „... ние не даваме за вестните санкции; те не могат да ни уплашат; ние ще излезем по същия начин, по който изля-

зохме вчера“. И действително на другия ден те излязоха със същото съдържание на вестника...

Райко Дамиянов (к): Сигурно това е направено по внушение на Гемето!

Министър Димо Казасов: ... за да докажат, че за тях нямат никакво значение предвидените в закона — в закона предвидените — санкции. И не ще съмнение, тогава Министерският съвет се вижда принуден да вземе второ решение, с което вестникът на г-н Лулчев се спира за 10 дни — от 13 до 24. Мярката е напълно обоснована и няма абсолютно никакви причини тя да бъде отменена. (Възражения от опозицията. Глъчка.)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Министър Димо Казасов: Което аз искам тук специално да отбележа, то е следното: ако има грях, този грях до известна степен принадлежи лично на мене. Защото в „Народно земеделско знаме“ имаше всичките основания да бъде спрян на м. януари, когато писа, че българският лев е обезценен 50—60 пъти. Ние се задоволихме с едно предупреждение.

Никола Петков (ЗНП): Не пъти, а проценти — изразявайте се правилно.

Министър Димо Казасов: Вестник „Народно земеделско знаме“ можеше да бъде спрян по същите причини и през м. февруари, когато писа, че българската монета е обезценена 20 пъти.

Никола Петков (ЗНП): Такава глупост никой не е казал. Не говорете такива работи: 50 пъти и 20 пъти!

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Министър Димо Казасов: Добре, аз вземам белжека от това, че казаното е една глупост и че тази глупост никой не може да каже. В брой 19 на „Народно земеделско знаме“, в рубриката „Всекиму згодеността“, се пише следното: (Чете) „Само 5-6 пъти ли? Оня ден във Великото народно събрание министърът на финансите казва, че българският лев в сравнение с 1937 г. бил само 5-6 пъти обезценен. Изглежда, че г-н министърът или няма консумативни нужди, или друг му доставя продукти, облекло и гориво, защото в противен случай щеше да знае, че индексът на обезценяването е поне 10 пъти по-голям от посочения от него.“

Никола Петков (ЗНП): И това е истината.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Министър Димо Казасов: Не 5-6 пъти, а 10 пъти по-голям, което значи 50—60 пъти! Тая глупост е написана под Вашата редакция, г-н Петков!

Никола Петков (ЗНП): За индекса става дума. Когато една шамия от 20 лв. става 1.000 лв., това е точно 50 пъти! (Глъчка)

Министър Димо Казасов: По изложените съображения, г-жи и г-да народни представители, аз смятам — и дължа да подчертая, че това не е мое лично мнение, това е мнение на цялото правителство — че няма абсолютно никакви причини да се отмени тъй предприетата напълно законно и обоснована фактически, изчерпателно обоснована, мярка срещу двата вестника. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Съгласно правилника думата имат запитвачите да заявят доволни ли са от отговора на министъра.

Никола Петков (ЗНП): Не съм доволен. Ще цитирам само две думи от един закон, ...

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Никола Петков (ЗНП): ... с който г-н Димо Казасов си послужи като с най-голям аргумент.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Нямате право да говорите. Трябва да заявите само, доволен ли сте или не.

Никола Петков (ЗНП): Казвам, че не съм доволен, защото г-н Димо Казасов не отговори на питането, а се защищаваше и оправдаваше за своите престъпления и за своето ренегатство. Това не е отговор на питане.

Министър Димо Казасов: Ренегат сте вие! (Пререкания между народни представители от опозицията и мнозинството. Голяма глъчка)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Продължително звъни)

Министър Димо Казасов: Вие сте тук благодарение на г-н Цанков. Този факт показва кой е ренегат. (Ръкоплескания от мнозинството. Пререканията продължават. Голям шум)

Никола Петков (ЗНП): (Към министър Димо Казасов) Вие сте убиец на Александър Стамболийски. (Шумът продължава)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Силно и непрекъснато звъни)

Стоян Попов (к): Г-н председателю! Правя предложение, Никола Петков да бъде изключен за три заседания за недостойно държане в Камарата. (Ръкоплескания от мнозинството. Силни възражения от опозицията)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Има предложение да бъде изключен за три заседания народният представител Никола Петков. Които г-да народни представители приемат това предложение, моля да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема. (Ръкоплескания от мнозинството. Възражения от опозицията. Пререкания между отделни народни представители от опозицията и мнозинството продължават. Голям шум)

Никола Петков (ЗНП): (Към министър Димо Казасов) Вие сте убийца! Аз Ви обвинявам, че Вие сте убиец на Александър Стамболийски! (Шумът продължава)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Продължително звъни)

Министър Димо Казасов: Аз ще ти докажа кой сте Вие. Млъчете там! Не Ви е срам! (Шумът продължава)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Силно и продължително звъни)

Пристъпваме към разглеждане на дневния ред:

Първо четене на законопроекта за бюджета на държавата за 1947 бюджетна година.

Недялко Атанасов (ЗНП): Къде отиваш, г-н председателю! Има и друг запитвач. Вие вземате право да минавате към дневния ред преди да сте запитали и другия запитвач. (Шумът продължава)

Коста Лулчев (сЛ): Дайте ми думата.

Недялко Атанасов (ЗНП): Той има право да каже доволен ли е или не е доволен от отговора.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Съгласно правилника г-н Лулчев има право да каже доволен ли е от отговора на министъра, обаче той не поиска думата.

Недялко Атанасов (ЗНП): Но Вие сте длъжни да го поправите. Това е смисълът на правилника. (Шумът продължава)

Коста Лулчев (сЛ): Моля, г-н председателю. Аз не съм доволен от отговора на г-н министъра.

Петко Кунин (к): Никола Петков е изключен, а още стои. Трябва да си отиде.

Вълко Червенков (к): (Към опозицията) Хайде, по-скоро, по-скоро! (Пререкания и глъчка)

Коста Лулчев (сЛ): Но аз съм доволен от това, че той се пошегува виновен, за да се оправдава тук пред Народното събрание. (Пререканията и глъчката продължават. Народният представител Никола Петков и народните представители от опозицията напускат залата. При излизането им от залата се завързват пререкания между отделни народни представители от тях с народни представители от мнозинството)

Цвятин Максимов (ЗНП): Г-н Костурков! По правилника не действа. Срам и позор за Димо Казасов! Да живее свободата на българския народ!

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни) Тишина, г-да!

По дневния ред има думата народният представител Пеко Таков. (От залата още не е излязъл народният представител Петко Стоянов, който влиза в пререкания с народни представители от мнозинството)

Петко Стоянов (нез): Нито съм изключен, нито ми е направена бележка. Вие не можете да се отнасяте към мене така грубо. Не е прилично това. — Един човек, който е съдействувал на убийците. . .

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни)

Министър Димо Казасов: (Към Петко Стоянов) Вие не сте професор, а сте подпредседател на бюрото на Александър Цанков.

Петко Стоянов (нез): Не Ви е срам!

Министър Димо Казасов: Той ще ми прави упреци на мен! (Народният представител Петко Стоянов излиза от залата) Пилатовци! Всички си умизват ръцете! Докато имат мандати, те не носят отговорност, а когато мандатите паднат, отказват се.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Моля, г-да! Има думата народният представител Пеко Таков по бюджета на държавата.

Пеко Таков (к): (От трибуната) Г-да народни представители и представителки! Във Великото народно събрание е внесен от ми-

нистра на финансите първият държавен бюджет на Народната република. Това е първият бюджет, който е престанал да носи бремето на ликвидирания един път завинаги от народната воля на 8 септември 1946 г. монархически институт в България.

Настоящият държавен бюджет се коренно различава от всички бюджети на държавата до 9 септември 1944 г. и се явява значително по-пълен, по-всеобхватен в сравнение с бюджета за миналата 1946 г. Той е такъв бюджет, който решително ще даде възможност на нашия стопански и културен живот да се развива през настоящата година с още по-бързи крачки напред по пътя на осъществяване спасителната програма на Отечествения фронт.

Бюджетът на народната държава и особено когато той е единен — а въпреки големите усилия в това направление от всички работници по бюджета докрай все още не е осъществено това единство в нашия държавен бюджет, това се обяснява с дългоките разстройства във всички области на обществения, политическия, стопанския и културния живот — тоя единен бюджет, казвам, е огладало на целокупния живот. Той отразява пътя и темпа на неговото развитие.

Една от основните характеристики на бюджета се заключават в това, че той е неразривно свързан с изпълнението на двегодишния държавен стопански план. Това е и новото, планово, най-съществено начало в настоящия бюджет, което е напълно липсвало във всички бюджети до 9 септември 1944 г.

Председателят на XXVI обикновено Народно събрание, другарят Пасил Колчуж, в своята голяма реч във връзка с държавния бюджет за 1946 г. заяви: (Чете) „Аз ще си позволя да посоча на един съществен недостатък в бюджетния проект, който обаче би могъл да бъде отстранен, а именно: нужно е да бъде избран твърд и ясен план, който да обхваща най-важните инициативи на стопанско и културно строителство. Нека един такъв план ни служи за ръководство и покаже на народа, какви задачи си поставя отечественофронтската държава. Вие трябва един път завинаги да се откажете от империализма в тази област и да внесем системност и планоност в своята строителна дейност.“

Такъв стопански план за нашата строителна дейност вече имаме и той става закон. Държавният бюджет и държавният стопански план се взаимно обусловят и допълват. Те по същество са две страни на едно и също нещо.

Когато се спираме да обсъдим сериозно, от всички страни, нашият държавен бюджет, за да се превърне той в един мощен лост за непрекъснат възход на целокупния наш стопански и културен живот, в един инструмент за удовлетворяване нуждите на нашия народ, необходимо е да се напомни, че на Отечествения фронт, на политическото и на народа в протежение на периода от 9 септември 1944 г. приблизително до началото на настоящата година, главната грижа беше, казва министър-председателят д-р. Георги Димитров, да се уреди най-сетне международното положение на нашата страна, за да може да се върви с уверени стъпки, без колебание, напред към възход на българската нация. През течение на изминалата година българският народ под ръководството на Отечествения фронт, вдъхновяван от своя учител и вожд министър-председателя на България д-р. Георги Димитров, с пълна воля и безвъзвратно ликвидира с омазаната монархия. А на 27 октомври в изборите за Великото народно събрание той показа, в своето огромно мнозинство, непоколебимото си доверие към Отечествения фронт.

Българският народ дотече още преди 9 септември 1944 г. а и след това, здраво стои зад Отечествения фронт и неговото правителство, зад неговата програма, дела и мероприятия, защото те са негови собствени дела, защото те са път от неговата плът и кръв от неговата кръв.

Има обаче хора у нас, политически банкрути, които групират около себе си недоубитите реакционни елементи в България, които не могат да се помилят с мисълта, че работниците, селяните, златиците, нашата техническа и друга интелигенция обсъждат и разискват държавно-стопанския план с цялото си същество, най-отговорно и мъдро, че българският народ от села и градове вижда в плана своето собствено дело, по-хубавото свое бъдеще, по-заможен и щастлив живот за себе си и за своите деца. Тях със не ги хваща, като помислят че българската работническа класа и нашите земеделски труженици посрещат плана с пълна воля и желание да го изпълнят.

Вземете, г-да народни представители и представителки, героичния пример на пернишките миньори. Тези дни в посета се появява следното съобщение: „Пернишките миньори изпълняват с чест обемното, което дадох под правителството и пред министър-председателя д-р. Георги Димитров, за увеличаване производството на въглища. Преодолявайки всички трудности през първите 10 дни на този месец, те достигнаха предвидената в производствената програма и план норма 9600 тона дневно: на 13 т. м. — произведоха 9932 тона, на 15 т. м. — 10759 тона, на 17 т. м. — 10233 тона, на 18 т. м. — 11131 тона и на 19 т. м. — 11505 тона, рекортна цифра в историята на държавните мини „Перник“. (Ръкоплескания от мнозинството)

Защото народът знае, че планът е толкова негов, колкото негово беше делото на 9 септември 1944 г., колкото беше негово дело и стечествената война, и делото за изхвърляне на омазаната монархия на политическото буйнище, и делото за сключването на нашия мир. Защото народът знае, че ако народното въстание на 9 септември 1944 г., отечествената война, Народната република и мирът му донесоха свободата, националната независимост и държавния суверенитет и с това се приключи един етап в развитието на нашия народ, на нашата държава, в укрепването на народната власт и уреждането на международното положение на нашата страна, както заяви министър-председателят д-р. Георги Димитров в своята декларация от 18 ноември м. г. и в своята сележита реч пред софийската областна партийна конференция от 24 февруари г. — то изпълнението на държавния стопански план и благоприятното сключване на бюджета ще укрепи икономическото и стопанско положение на нашата страна.

Опозиционните водачи не могат да простят на нашия народ за дотогава дълбока мързост и енергия подхваща изпълнението и изпълнението на неговото собствено дело — плана. Преди известно време министър-председателят др. Георги Димитров каза: „Ние знаем много добре, че само с ентузиазъм и „ура“ язовири не могат да бъдат построени, железопътни линии не могат да бъдат създадени, нови фабрики и заводи не могат да бъдат издигнати. Но без този ентузиазъм, без този огън в нашите сърца също така нищо сериозно не може да бъде сътворено.“

Правилната и последователна политика на Отечествения фронт доведе страната и народа до 10 февруари 1947 г. Със същата тази политика на последователност и твърдост в провеждане програмата на Отечествения фронт, под негово ръководство из изпитания кормчия министър-председателя на България др. Георги Димитров, нашият държавен кораб ще бъде изведен на спасителния стопански и културен бряг.

В продължение на повече от две години Отечественият фронт следва една стопанска политика в интерес на народа. В този период Отечественият фронт има възможността на три пъти да се допита до народната воля. И в трите случая той получи доверието на народа. През целия този период острите народни нужди поставяха пред правителството най-сериозно стопанските проблеми и правителството ги решаваше при тежките условия възможно най-добре и успешно. Две неблагоприятни селско-стопански години се прибавиха с цялата си тежест върху гърба на икономическо и финансово ограбеното от завоевателя и неговите български слуги наше стопанство. Отечественият фронт без външни заеми, а главно с правилна и енергична мобилизация на нашите национални източници и труд при най-ценната и неизменима материална подкрепа, която получихме от великия братски Съветски съюз, спаси населението от глад и добитък от измиране. Обезпечиха се в такива тежки времена за нашето земеделско стопанство необходимите семена и се засяха всички площи своевременно и напълно.

През изтеклата година нарядите от селско-стопански произведения се изпълниха задоволително, въпреки саботьорската дейност на известни опозиционни водачи. Нашите земеделски стопани и стопанки изпълниха своя патриотичен дълг достойно по отношение на останалата част от нашия народ. Фондът на нарядните стоки, произлизащи от вноса и нашата индустрия, през 1946 г. беше също значително увеличен. Селските стопани получиха и сода каустик.

Пролетната севба се развива нормално. Семената, главно на фия и картофите, ще се окажат в известни райони в недостиг. Те ще бъдат подменени с царевича. В известни райони по Черноморското крайбрежие на места, есенните посеви се оказаха засегнати от измръзване. Вземат се от държавните органи и обществените организации своевременно всички мерки за обезпечаване на нужните количества семена.

Внесохме от Съветския съюз за нашето земеделско стопанство, главно за машинотракторните станции и трудово-кооперативните земеделски стопанства, около 350 трактора, 10 комбайни и друг дребен земеделски инвентар за частните стопанства. Законът за ТПС е в своето приложение. Министерството на земеделието през текущия зимен сезон подготви известно число кадри за обслужване на оземляването. Десетки хиляди земеделски стопани получиха, а и продължават да получават земя от държавния фонд.

Тютюнопроизводителите, главно със слаби и средни почви, получават в достатъчно количество азотни торове, и то с едно намаляване от 30—40% в цената, който процент се поема от държавата. Повече от 3.000.000 кгр. азотни торове, с една наситеност повече от 18—20% азот, се дават на нашето тютюнопроизводително население. Интересът на самото население към тези торове е извънредно голям. Може да се счита, че необходимото количество сини камък за нашите лозя ще бъде обезпечено.

Преди известно време нашето правителство излезе със специално постановление, с което се предвиждат сериозни облекчения в режимите на свинете. Една малка част от свини само ще бъде обект на режима, а с останалата стопанинът ще може свободно да разполага.

По закона за стопанския план се напълно освобождават от какъвто и да е режим всички птици и яйца. Декларацията на министър-председателя в този пункт постепено и последователно се осъществява.

Но колкото и да е голям активът на Отечествения фронт, на правителството, положението на нашето селско стопанство си остава тежко. В своята статия по повод празника на земята министър-председателят др. Георги Димитров писа: „По вина на омерзения монархизъм и неговите фашистки реакционни и грабителски крепители, нашето земеделие е много изостанало. Земята продължава примитивно да се обработва и нашето трудолюбиво земеделско население все още тъне в бедност и тъмнота.“

До 9 септември 1944 г. в областта на нашето земеделие е липсвала всякаква сериозна система на полезна работа, както в областта на мероприятията, така и по отношение на непосредствената помощ на земеделците-стопани. В България се получават 600 милиона литри мляко в годината и 550 милиона яйца, когато в Дания, която е два пъти по-малка по територия и по население от нас, се получават 5.400.000.000 литри мляко и 1.520.000.000 бр. яйца, т. е. 9 пъти повече мляко и 3 пъти повече яйца, отколкото у нас.

Нашето скотовъдство е почти там, където е било преди 30—40 години. Българското скотовъдство в по-голямата си част е екстензивно и по-сериозно отколкото земеделието. Количеството на кравите е незначително по отношение на общото коли-

чество на добитък — около 32%. Пазарността на селското стопанство се изразява в 35—40%, а в Дания например стига до 92%.

Вие сами виждате, г-да народни представители и представители, какво прекрасно бъдеще се открива за нашето земеделско население.

До 9 септември 1944 г. Министерството на земеделието е приличало на един хан. Всеки министър още с влизането си в министерството е отхвърлял политиката на своя предшественик и е отпочвал своя собствена, често пъти съвсем противоположна.

При това състояние нашето земеделско стопанство, което засега е база на националното ни стопанство, встъпи в двегодишния план. Кооперативното обработване на земята — ето нашето спасение. Но грамадното мнозинство от нашето селско население са частни стопани. Те осигуряват хлебния баланс на нашия народ.

Нас ни се възразява, че частният земеделец-стопанин не подлежи на план. Да се твърди това, значи да се върви по пътя до 9 септември 1944 г., да не се полагат никакви сериозни грижи за нашите селяни. Вярно е едно, че тук плановостта е по-трудна и с по-големи отклонения, отколкото в трудовите кооперативни земеделски стопанства, отколкото в индустрията или транспорта. План значи организирана помощ, техническа, научна, дадена на нашето земеделско стопанство.

Нашето земеделие е оставено без наша собствена домашна индустриална база. Но така диктуваха интересите на чуждите господари и техните слуги у нас.

Преди известно време, за учудване на всички грамотни хора, тук във Великото народно събрание излезе един депутат от опозицията и съвсем уверено започна да доказва, че България била не малка индустриална страна, на която можели да завидят европейците. Този човек е или много наивен, или пък той е типичен представител на профашистката и реакционна политика, която се провеждаше у нас дълги години до 9 септември. И за слепците е ясно, че нашата страна далеч не е това в индустриално отношение, което трябва и може да бъде. Двегодишният стопански план има в своя център именно сериозното развитие на нашата индустрия.

До 9 септември най-обикновеният дребен селско-стопански инвентар ние не произвеждахме в нашата страна, въпреки че имаме всичките възможности за това. И затова още половината от нашите селски стопанства си служат с лядоладовото орало, а други десетки хиляди стопанства са въобще без всякакъв инвентар.

Благодарение помощта, оказана ни още във време на войната от братския Съветски съюз, нашата индустрия получи редица материали и се постави в ход. Ние получихме памук, каучук, вълна, горивни материали и други.

Нашата славна работническа класа за първо място в трудовия ентузиазъм, съревнованието и ударничеството обхващат все повече и повече работници и работнички и се превръщат в един основен метод на работа в индустриалните предприятия. Има вече редица герои на труда, примери на новата организация и дисциплина на националния труд и истински строители на утрешната наша индустриална републиканска България.

Държавният бюджет, при наличието на държавно-стопанския план, добива един съвършено нов характер и съдържание. Запред бюджетът ще представлява още по-неразделна част от стопанския план, както в своята прихотна, така и в своята разходна част и по този начин той ще представлява една пълна финансова страна на плана.

Каква е нашата данъчна система? Отечественият фронт наследи една система на осъществяване приходната част на държавния бюджет, която далеч изоставяше принципна на социалната справедливост. Не се държеше сметка за стопанските сили и възможности на отделните данъкоплатци. Към прякото облагане не се проявяваше интерес. То не се усъвършенствуваше, то се изоставяше. Обикновено най-добрите облагателни обекти се измъкнаха от ръцете на държавните данъчни органи по най-различни пътища — те или волеха двойни, тройни и четворни счетоводни книги, или направо безскрупулно поддържаха една постоянна корупция на държавния финансов апарат. По този начин Отечественият фронт наследи една система на приходите по държавния бюджет, където принципите на косвеното облагане бяха развити до крайно съвършенство и където господстваха с всичката си сила. Така например в бюджета за 1944 г. косвените данъци се отнесаха към преките данъци така, както се отнася числото 4:1, т. е. косвените данъци бяха 12,5 милиарда лева, а преките данъци — едва 3,5 милиарда лева.

Косвените данъци, особено когато те са станали обикновения метод за набиране на приходите на държавния бюджет, стоварват главното данъчно бреме върху широките трудещи се маси от народа чрез засягане облагането на предмети от първа необходимост; ограничават в силна степен потребителните възможности на народа, предизвикват по тоя начин стесняване и криза на вътрешния пазар, който вътрешен пазар се явява — това не трябва никой от нас да забравя — основната база и стимулът за развитието на нашата индустрия и нашето земеделско стопанство, на нашия стопански живот. Само в последните 10 години до 9 септември имаме едно увеличение на косвените данъци с около 10 пъти — 1000%.

Очевидно, Отечественият фронт и правителството му не могат да се откажат от еднакво от косвените облого, защото бяха се получили финансови стресения. Обаче правителството след 9 септември възприе една твърда политика за засилване приходите от прякия облог за сметка на косвените такъв. Още в 1945 г. съотношението се измени в полза на прякото облагане. В 1945 г. отношението между косвеното и прякото облагане спада на 3:1 — 24.000.000.000 лв. към 8000.000.000 лв. За 1946 г. то отива още по-надолу, по-малко

от 2:1 — 21.000.000.000 лв. към 12.000.000.000 лв. За 1947 г. това съотношение е 1:6 — 23.500.000.000 лв. към 14.250.000.000 лв. Косвените данъци за 1945 г. представляват приблизително 50% от приходната част на нашия държавен бюджет, а за 1946 г. само 43% — спадане от 7%. За 1947 г. този процент отива на 40, съгласно цифрите на проекто-бюджета.

Вие виждате, г-да народни представители и народни представители, че въпросът за набирането на нашите приходи по пътя на косвеното облагане е един извънредно сериозен въпрос на нашия държавен финансов план, на нашия бюджет, и че в това отношение финансовата политика на Отечествения фронт е една твърда и последователна политика и е дала резултат — от 50%, за три години, косвените данъци се намаляват на 40%, при положение, че основният закон, който ще измести постепенно това косвено облагане и на негово място ще дойде прякото облагане, законът за данъка върху общия доход, устроен на принципите на прогресивната доходност, не е още влязъл в действие.

Законът за данъка върху общия доход, основан на принципа на прогресивната доходност, се яви като един мощен инструмент за още по-решителна борба срещу косвеното облагане за сметка на прякото, но не просто пряко облагане а прогресивно-походното. Законът влезе в сила и сега е в ход.

Някои опозиционни депутати излязоха открито против закона. Особено са характерни изказванията на г-н Христо Стоянов. Той твърди, че селският стопанин с 100-те кози, и то не какви и да са кози, а все отбор в стадото, шия да плати 350.000 лв. данък. След като проучих обстойно примера на Христо Стоянов и се справих буквално с постановленията на закона, се оказа, че този стопанин, с 100-те кози, обложен върху спелния доход между минимума и максимума от 2.000 до 12.000 лв., значи при 7.000 лв. показател, при 5-членно семейство, ще плати данък не 350.000 лв., а само 48.000 лв. Тази сума е изчислена съгласно постановленията на закона. Той установи, че стопанинът с 100-те декара земя ще плати също така ни повече, ни по-малко, а точно 84.000 лв., докато при изчисленията се получават за стопанство с 100 декара засети с житни растения, с екстензивни култури, че ще плати 10—12 хиляди, максимум 14.000 лв. Вие виждате, как тук се спестява истината, че се лъже и се клевети, като се преувеличава данъкът 10 до 12 пъти. Христо Стоянов не пожела да вземе други примери, които засягат голямото мнозинство, 92,8% от българските земеделски стопани. Защото 92,8%, по най-новите статистически данни от последното преброяване, са селските стопанства, които притежават до 100 декара земя.

Той взе за пример стопанина с 100-те кози. Едва ли може да се намери в България стопанин с 100 кози. От всички, по нозото преброяване, 1.297.000 стопанства в България може да има 10 или 12 стопани с по 100 кози. Кажете вие, г-жи и г-да народни представители, можем ли ние тук да пренебрегнем принципите на един от най-хубавите закони, които създаде Отечественият фронт, принцип, който зашицават интересите на 1.295.000 стопани, а уредват да речем, до известна степен интересите на 12 стопани? Той взе пример, който въобще е извън обектите на облагане с този данък. Той взе 100-те декара и той си послужи със статистиката и с цифрите така, както обикновено дяволът си служи с евангелието. Той взе цифри, може би от 1925 г. които са по-стари и от тези, които има статистиката от 1934 г. Ние трябва да знаем, че когато се поставя въпросът за нашия стопански план, Дирекцията на статистиката имаше на разположение на всички народни представители, в това число и на опозиционните народни представители, всички данни във връзка с преброяването. Всеки народен представител можеше да отиде и да си послужи с тях. Не е ли неутрален облагателен обект на този закон не стопанинът с 100-те кози и с 100-те декара, а стопанинът с едната коза, с двете, с тинте, с петте и в много редки случаи с десетте кози? Защо Христо Стоянов не пожела да си послужи с новите предварителни данни на Дирекцията на статистиката, а се ползуваше именно от старите? И защо не си послужи с тях така, както въобще статистическата наука предвижда, за да получи един верен, искрен и реален заключение? Той заяви, че в България има 356.000 стопанства с до 30 декара земя и 750.000 стопанства с над 30 декара земя. Друго изчисление на стопанствата той не даде. Това е англо — топан статистика. В България има не 356.000 стопанства с до 30 декара, а 497.000 стопанства с 30 декара, а с 100 декара — 1.166.000 стопанства. Или общо, стопанства с до 100 декара в нашата страна имаме 92,8%, а само 7,2%, около 84 хиляди по брой от всички 1.297.000, притежават земя от 100 декара нагоре.

Христо Стоянов се изказа, и то нечестно, невярно и клеветнически. Той се помъчи тук да защити интересите на 7,2% от всички стопани и на около 10 или 15 стопани, притежаващи земя от по 100 кози. Но той зъб не обели за това какво ще плащат стопаните, които имат до 100 декара земя. Той в своята пеп не пожела да спомене нищо за снахите, за винулите и за уларите. За това, че се облагат доходите на стопаните, които имат декари, превишаващи размера на минимума имат и т. н. Той се явява алчлив човек, но един безогледна клеветническа кампания на опозиционните спеди спеше един от най-полезните закони за нашия народ и особено за земеделските стопани. Опозиционните водачи крешат против косвените облого, а когато Отечественият фронт създаде закона за данък върху общия доход, основан на принципа на прогресивната доходност, едва здоава база за по-бързо намаляване на косвените данъци, те изсочват своите стрели против прякото облагане, против новия закон, който сега е поставен в действие. Този закон може, като нов инструмент, да има и има известни недостатъци. В самото действие на закона ще ги видим и ние добросъвестно ще

ги отстраним в интерес на българския данъкоплатец, но законът за данъка върху общия доход, изграден на принципа на прогресивната доходност, ще си остане. Той ще се обърне в инструмент за борба срещу косвената облого. Той ще си остане като един от най-истинските, най-добрите народни закони.

Държавният бюджет се явява финансов източник на стопанския план. Освен това той така целесъобразно подрежда държавните служби в отделните министерства и ведомства, шото да се даде възможност на държавния апарат да обслужва най-пълно, целесъобразно и полезно нуждите на стопанския план. А обслужвайки нуждите на стопанския план, се обслужват нуждите на народа.

Ако ние вземем бюджетното упражнение за 1941 г., ще видим, че там приблизително 80% от държавните разходи са административно-консумативни, изпроизводителни разходи. Такъв един бюджет носи белега на полицейската държава.

Настоящият държавен бюджет има характер на един творчески, на един изведен бюджет, с разходи насочени не само за строителството въобще, например предимно за държавни учреждения, а за строго определено народоползено строителство — индустриални предприятия и други, които ще дадат бързе своя стопански ефект за удовлетворение нуждите на народа.

Така например в бюджета на Министерството на индустрията и занаятите са предвидени, от всичко 811.000.000 лв. разходи, 300.000.000 лв. за открити строже на азотнаторония и стоманолерния заводи. Бюджетът на това основно стопанско министерство, в сравнение с миналогодишния, е увеличен приблизително четири пъти, без да влизат тук всички онези суми, които стопанският план предвижда.

Ако разгледим бюджета на Министерството на благоустройството, ще видим, че, в сравнение с миналогодишния, той е увеличен с около 1.300.000.000 лв. Порече от 4.000.000.000 лв. в бюджета на Министерството на благоустройството се предвиждат за определени материални строже — пътища, канализация, водопроводи, инсталации, архитектурни строже и др.

Да вземем Министерството на народното здраве, което може да се нарече „косвено производително министерство“. Тъй като гражданите грижи на държавата за народа, за активно трудещите се граждани, осигуряват на гражданите по-добра и продуктивна работоспособност. От 2.600.000.000 лв. за 1946 г. бюджетът на това министерство се увеличава на 3.800.000.000 лв. — едно увеличение от 1.200.000.000 лв.

Ще ми позволите да спра вашето внимание, г-да народни представители и представители, само на едно от постановленията на бюджета на Министерството на народното здраве, за да получим истинска картина за народния характер на бюджета на Народното здраве.

В продължение на 70 години в България беше назначен санитарно-здравен персонал всичко 1.240 души за обслужване на селата, а за две години правителството на Отечествения фронт, министърът на Народното здраве увеличи този персонал по бюджета за 1946 г. на 2.470 — значи, удвои за две години числото на ония, които са служили в продължение на 70 години. А с настоящия бюджет санитарно-здравните служители, които ще бъдат пратени по селата, се увеличават на 3.020 души. Затова досега нашето село се израздаше. Ако нашето село досега страдаше от туберкулоза, от малария и от други такива болести, то е затуй защото грижите от страна на държавната власт за здравеопазването на нашия народ са били сведени до един голям минимум.

Щом, г-да народни представители и представители, Отечественият фронт само за две години устоява здравно-санитарния персонал в нашите села, вие можете да си представите в продължение на 70 години една трета от сегашния персонал каква дейтелност е могъл да развие за здравеопазването на народа. И не случайно миналата година от тая трибуна, говорейки по бюджета на държавата, др. Васил Коларов отбеляза катастрофалното спадане на работоспособността в България от 1924/25 през 1925/26 г. на 7,2% през последните години. А детската смъртност, особено в селата, е немалковерно голяма. Може би само една страна в цяла Европа, Румъния, държи по-предно място от нас.

Ето това е приблизително характерът на бюджета на Министерството на народното здраве. За 70 години са назначени 240 акушерки в селата. За 3 години техният брой се покачи на 650 — повече от два пъти и половина. До 9 септември нямаше нито един хигиенист в селските здравно-санитарни служби. Сега, с настоящия бюджет, техният брой изведнаж се покачи на 650 души. Зъболекарите за 70 години бяха назначени едва 14 човека в селските здравни служби, а сега те погнаха на 200 души. За 70 години са били организирани само шест родилни дома в българските села, а сега имаме около 130. Ето какви насоки взе здравната политика на Отечествения фронт и на неговото правителство, начело с най-големия защитник на българските селяни — министър-председателя на България др. Георги Димитров. (Ръкоплескания от мнозинството)

Ако хвърлим един поглед върху бюджета на Министерството на просвещението, ние ще видим приблизително следната картина. — А това е също косвено производително министерство, защото по-просветеният гражданин, въоръжен с общи и специални познания, по-добре и по-производително може да работи. Разходите от 4.800.000.000 лв. за 1946 г. порастат приблизително на 6.000.000.000 лв. за 1947 г. Работният наем и друг персонал се увеличава от 37.000 на 40.700 души. В българските села имаме всичко 14 средни училища до 9 септември а сега те погнаха на 99. Отечественият фронт и правителството се обърнаха с много повече към просветното, образователно дело и нуждите на нашия народ.

Министерството на електрификацията също така е едно основно стопанско министерство. До 9 септември, в продължение на 50 години са електрифицирани в България не повече от 500 села, а сега, само за две години, в България се електрифицираха при най-оскъдни изчисления за електрифициране повече от 219 села и други 100 са в подготовка за електрификация. Бюджетът на това министерство от 670.000.000 лв. порастна за настоящата година приблизително двойно — на 1.250.000.000 лв. Това са така наречените стопански, културни министерства.

Това са парите които българският народ чрез своя финансов план, чрез своя бюджет позволява на правителството чрез Народното събрание да употреби за неговия стопански, за неговия културен възход.

Но има и такива министерства и ведомства, които са чисто консумативни, административни, които не произвеждат, производството непосредствено те не организират и производствени служби те нямат. Техните служби са чисто административни и затова те са консумативни. Аз вземам Министерството на вътрешните работи. По бюджета за тази година се предвиждат около 2.700.000.000 лв. за Министерството на вътрешните работи, без пограничните войски. Аз нарочно и за улеснение ги изключвам, макар че кредитите за тях формално са в бюджета и отежняват неговите параграфи с 800 милиона лева. Но това са части, които сега са припаднали към него. В 1944 г. при една по-голяма стойност на нашия лев ние имаме за Вътрешното министерство бюджет 3.900.000.000 лв., или с 1.100.000.000 лв. повече, отколкото за 1947 г. И като сметнем, че левът е намалил своята вътрешна стойност два и половина пъти, ние ще трябва да направим едно изравняване и ще установим, че бюджетът за 1944 г., гласуван от фашисткото правителство, фактически възлиза приблизително на 10.000.000.000 лв., значи един чисто полицейски бюджет в сравнение с този за 1947 г., който е 2.700.000.000 лв.

Г-да народни представители и представителки! Проследете цялото движение от нашето освобождение насам на Вътрешното министерство, при всички режими, и демократични, и либерални и т. н., и кажете, имало ли е някога правителство в България, което да е намалило своя полицейски апарат? Такова правителство не е имало. Особено след 1926 г. Вътрешното министерство се превръща в истинска полицейска тюрьма. Целият държавен бюджет, не само на Вътрешното министерство, носи печата на полицейщината, на разходите за полицията. За пръв път правителството на Отечествения фронт само от две години и нещо след 9 септември намалява от личния състав на народната милиция 1.310 човека (Ръкоплескания от мнозинството), а увеличава здравно-санитарния персонал на Министерството на народното здравие също с 1.300 човека. (Ръкоплескания от мнозинството)

Ето политиката на правителството на Отечествения фронт, ето характерът на нашия финансов план, ето средствата, които българският народ дава чрез своята държавна и данъчна система на правителството и на Великото народно събрание, ето и как правителството, водено от др. Георги Димитров, се разпорежда със средствата на българския народ!

Г-да народни представители и представителки! Отечественият фронт е могъща сила, опираща се на доверието на огромното мнозинство от нашия народ. Оправно върху него, правителството, под председателството на учителя и вождя др. Георги Димитров, проявява смелост и мъдрост. Неговото твърдо решение да върви напред намира отражение в бюджета за настоящата година.

Парламентарната група на Работническата партия (комунисти) дава своята пълна активна и безрезервна подкрепа и доверие и ще гласва единствено по принцип, на първо четене, законопроекта за бюджета на държавата за 1947 г. (Ръкоплескания от мнозинството)

Но за правялото и успешно изпълнение и приложение особено на разходната част на бюджета, с която се творят делата за народа, с която се осъществяват всички мероприятия, с които се цели задоволяване на народните нужди, правителството, министерствата, държавните ведомства имат неотменната нужда от доблестни, добросъвестни, честни, енергични, неподкупни и предани джкрпй на народа и на народните интереси работници и чиновници.

Основното почистване на държавния апарат от фашистката гангрена е сериозна крачка напред за нормалната работа на държавните служители. Държавните служители трябва непрекъснато да се възпитават в упорита, безкористна служба на народа и на ре-

публиката. Трябва да кажа, че в това отношение има още много и много да се прави и да се желае. У нас ние имаме още в работата на държавните служители метода на неподвижната, уварждаща държавните интереси, бюрокрация. Сега, когато всички държавни служители, без разлика на политически убеждения — стига те честно, добросъвестно и безкористно да извършват своите обязанности и своята служба — имат своята сигурна работа, имат своята стабилитет, не може повече да се търпи самодоволната и самозатлъстяваща бюрокрация в нашия държавен апарат. (Ръкоплескания от мнозинството)

Правителството на Отечествения фронт, отзивчиво, както никога друго правителство, с цялото си сърце се обръща към нуждите и към тежкото материално положение на държавните служители и изработи със съдействието на специалистите така наречените шатни таблички. Народното събрание, по предложение на министъра на финансите, гласува шатните таблички и с това особено, толкова колкото позволяват сегашните финансови възможности на нашата държава, се значително и сериозно облекчи положението на държавните служители. Създаде се една материална основа — не само политическа, не само на стабилитет, а и чисто материална основа — за честна, безкористна и неподкупна служба на всички държавни чиновници и служители към народа, към републиката, към Отечествения фронт и неговото правителство. И Отечественият фронт има всичкото основание да иска.

В това отношение трябва да се каже, че в държавния апарат се забелязва значителен напредък. Редица и редица преминали служители добросъвестни, честни и енергични в учреждения, предприятия, държавни ведомства и министерства, със своята енергия, със своята добросъвестност, увеличат в енергична работа целия персонал и разкъртват рамките на бюрокрацията.

Искам да завърша с думите на министър-председателя др. Георги Димитров: „Ролята на субективния фактор е решаваща“. А кой е субективният фактор у нас? Това е Отечественият фронт, това е неговото сърце, неговият мозък, неговият мотор, неговата желателна воля. Този субективен фактор трябва да бъде на мястото си. От него зависи извършено много осъществяването на стопанския план и развитието на нашата страна във всяко отношение напред и все напред!“

Ние всички, патриоти и патриотки, без разлика на политическо убеждение, ще прегърнем близо до нашите гърди нашия държавен стопански, културен и финансов план, ще запретнем ръкави нитото като истински родолюбци, ще вложим в него мускулите си, напите нерви, максималната си енергия, нашия беззаветно предан ентузиазъм, ще го напомним с пламъка на нашите безпределно любещи народа ни сърца и плана на нашата народна република ще превърнем в живо всенародно дело. (Ръкоплескания)

В този невидим в историята на нашия народ трудов подвиг всички ще бъдем беззаветно вдъхновявани, мъдро ръководени в башинския напътствия от човека с най-здравите нерви, с най-вдъхновения ентузиазъм, въоръжения с най-проверената в живота наука за общественото развитие, любимия учител и вожд на нашия изстрадаал народ — министър-председателя на България, нашия любим другар Георги Димитров. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателствуваш д-р Пенчо Костурков: Г-да народни представители! Днешното заседание на Великото народно събрание е приключено.

Председателството предлага, следното заседание да се състои във вторник, 25 март 1947 г., 15 ч. след обед, със следния дневен ред:

1. Първо четене на законопроектите:
1. За бюджета на държавата за 1947 бюджетна година. (Продължение на разискванията)
2. За изменение и допълнение на закона за противопожарната защита.
3. За изменение и допълнение на наредбата-закон за допълнение на закона за закупуване и износ на зърнени храни.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с този дневен ред, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Закривам заседанието.

(Закрито в 18 ч. 5 м.)

Председател: Д-Р ПЕНЧО КОСТУРКОВ

Секретари: РАДА НОЕВА
ИОРДАН ЧОБАНОВ

Началник на Стенографското отделение: ТОДОР АНГЕЛИЕВ